

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0343/2013

22.10.2013

SPRAWOZDANIE

w sprawie ram naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji
instytucji pozabankowych
(2013/2047(INI))

Komisja Gospodarcza i Monetarna

Sprawozdawczyni: Kay Swinburne

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	13
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	19

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie ram naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji pozabankowych (2013/2047(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie konsultacyjne Komitetu ds. Systemów Płatności i Rozrachunku oraz Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych z lipca 2012 r. w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji infrastruktury rynku finansowego,
- uwzględniając sprawozdanie konsultacyjne Komitetu ds. Systemów Płatności i Rozrachunku oraz Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych z sierpnia 2013 r. w sprawie naprawy infrastruktury rynku finansowego,
- uwzględniając sprawozdania Międzynarodowego Stowarzyszenia Organów Nadzoru Ubezpieczeniowego z lipca 2013 r. pt. „Światowi ubezpieczyciele o znaczeniu systemowym – metodologia wstępnej oceny” oraz „Światowi ubezpieczyciele o znaczeniu systemowym – środki polityczne”,
- uwzględniając publikację Rady Stabilności Finansowej z dnia 18 lipca 2013 r. pt. „Światowi ubezpieczyciele o znaczeniu systemowym oraz środki polityczne, które będą mieć do nich zastosowanie”¹,
- uwzględniając sprawozdanie konsultacyjne Rady Stabilności Finansowej z sierpnia 2013 r. w sprawie stosowania kluczowych atrybutów skutecznych systemów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji finansowych instytucji pozabankowych,
- uwzględniając konsultacje przeprowadzone przez służby Komisji na temat możliwych ram naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji finansowych instytucji pozabankowych,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji²;
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych (CDPW) oraz zmieniającego dyrektywę 98/26/WE (rozporządzenie w sprawie CDPW),
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm

¹ http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_130718.pdf

² Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1–59.

inwestycyjnych (COM(2012)0280) oraz sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej w tej sprawie¹,

- uwzględniając art.48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A7-0343/2013),
- A. mając na uwadze, że oceny infrastruktury rynku finansowego są obecnie włączane do programów oceny sektora finansowego opracowywanych przez MFW i Bank Światowy;
- B. mając na uwadze, że skuteczne plany naprawy oraz narzędzia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji są niezbędne do poprawy stabilności sektora finansowych instytucji pozabankowych;
- C. mając na uwadze, że infrastruktura rynku finansowego charakteryzuje się dużą różnorodnością organizacyjną; mając na uwadze, że aby ułatwić przygotowanie właściwych planów naprawczych, a przede wszystkim planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, należy wprowadzić rozróżnienia między nimi ze względu na stopień złożoności struktury organizacyjnej, geograficzny obszar działania i model biznesowy;
- D. mając na uwadze, że choć rozporządzenie w sprawie infrastruktury rynku europejskiego (EMIR) oraz rozporządzenie w sprawie CDPW mają ograniczać ryzyko systemowe dzięki prawidłowo regulowanej infrastrukturze rynkowej, istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia niezamierzonych konsekwencji;
- E. mając na uwadze, że chociaż obowiązkowe centralne rozliczanie przyczynia się pozytywnie do zmniejszenia ogólnego ryzyka systemowego na rynkach finansowych, to jednak zwiększyło równocześnie koncentrację ryzyka systemowego u kontrahentów centralnych, a należy przypomnieć, że wszyscy kontrahenci centralni mają znaczenie systemowe na swoich rynkach;
- F. mając na uwadze, że najwięksi uczestnicy rozliczający są zazwyczaj uczestnikami więcej niż jednego kontrahenta centralnego, a zatem jeżeli jeden z kontrahentów centralnych nie wykona zobowiązań, również inni mogą mieć trudności;
- G. mając na uwadze, że niedotrzymanie zobowiązań przez wielu uczestników kontrahentów centralnych wpłynie bardzo negatywnie nie tylko na uczestników rynku finansowego, lecz także na dane społeczeństwa ogółem;
- H. mając na uwadze, że uzasadnieniem korzystania z pośrednictwa kontrahenta centralnego jest ograniczenie ryzyka kontrahenta dzięki prawidłowemu zabezpieczeniu produktów przed zaoferowaniem ich centralnego rozliczenia, tak aby niewykonanie zobowiązania przez którąkolwiek ze stron nie wpłynęło na pozostałych uczestników rynku;
- I. mając na uwadze, że z procesów zarządzania ryzykiem wynika, iż kontrahenci centralni zmniejszają ryzyko kontrahenta i niepewność, a także zapobiegają wystąpieniu „efektu

¹ A7-0196/2013.

domina”;

- J. mając na uwadze, że rozporządzenie EMIR nie rozwiązuje w pełni problemu ryzyka wynikającego z dokonania przez kontrahenta centralnego niewłaściwej oceny wymagań w zakresie zabezpieczenia dla całej klasy produktów;
- K. mając na uwadze, że dla kontrahentów centralnych korzystne finansowo jest stosowanie niższych zabezpieczeń w celu zainteresowania klienta, zwłaszcza przy wprowadzaniu nowych produktów lub klas aktywów; mając na uwadze, że skuteczność funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania w rozbiciu na produkty i klasy aktywów wymaga jeszcze oceny;
- L. mając na uwadze, że ryzyko wynikające z krzyżowego zabezpieczania produktów (zabezpieczenia portfela) przez wyodrębnienie aktywów w ramach funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania nie zostało dotąd zbadane, w związku z czym choć ograniczenie wymogów w zakresie zabezpieczeń może w krótkiej perspektywie czasu obniżyć koszty, to stosowanie krzyżowego zabezpieczania nie powinno zagrażać zdolności kontrahenta centralnego do prawidłowego zarządzania ryzykiem i powinno uwzględniać ograniczenia analizy wartości zagrożonej;
- M. mając na uwadze, że jedną z kluczowych korzyści, jaką czerpią klienci od członka rozliczającego, wynika z zapewnienia zapory chroniącej przed ryzykiem kontrahenta w odniesieniu zarówno do kontrahenta centralnego, jak i do innych uczestników rozliczających;
- N. mając na uwadze, że międzynarodowe centralne depozyty papierów wartościowych Unii Europejskiej jako podmioty wspomagające rynek euroobligacji strefy euro są instytucjami systemowo ważnymi w perspektywie globalnej i obecnie działają na podstawie zezwoleń na prowadzenie działalności bankowej;
- O. mając na uwadze, że centralne rozliczanie zwiększyło zapotrzebowanie na zarządzanie zabezpieczeniami oraz powiązane usługi, które w tej chwili są świadczone przez CDPW, a także przez banki depozytariuszy;
- P. mając na uwadze, że perspektywa wprowadzenia Target2Securities spowodowała zainteresowanie CDPW nowymi usługami;
- Q. mając na uwadze, że bez wdrożenia prawa papierów wartościowych standardowe zasady postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności nie zapewnią kompleksowych ram postępowania z aktywami klientów w przypadku niewykonania zobowiązań przez CDPW;
- R. mając na uwadze, że Międzynarodowe Stowarzyszenie Organów Nadzoru Ubezpieczeniowego przedstawiło w lipcu 2013 r. sprawozdanie w sprawie światowych instytucji ubezpieczeniowych o znaczeniu systemowym oraz stwierdziło, że choć tradycyjny model biznesowy działalności ubezpieczeniowej okazał się znacznie mniej podatny na zagrożenia w warunkach kryzysu finansowego niż model przyjęty w działalności banków, to jednak duży, w znacznym stopniu wzajemnie powiązani transgraniczni ubezpieczyciele, w szczególności ci, których działalność w znacznym

stopniu wykracza poza zakres tradycyjnego ubezpieczania, obejmując np. gwarancje kredytowe i inwestycyjne, mogą być źródłem istotnego ryzyka systemowego; mając na uwadze, że w oparciu o metodę oceny Międzynarodowego Stowarzyszenia Organów Nadzoru Ubezpieczeniowego Rada Stabilności Finansowej uznała dziewięciu dużych ubezpieczycieli za ubezpieczycieli o znaczeniu systemowym, przy czym pięciu z nich ma siedzibę w Unii Europejskiej;

- S. mając na uwadze, że chociaż ryzyko systemowe związane z niewykonaniem zobowiązań przez podmiot zarządzający aktywami nie jest tak wyraźne, jak w przypadku krytycznej infrastruktury rynkowej, rozwój modeli biznesowych podmiotów zarządzających aktywami może sprawić, że staną się one ważniejsze pod względem systemowym, co Rada Stabilności Finansowej brała pod uwagę, pracując nad zagadnieniem równoległego systemu bankowego;
1. wzywa Komisję do priorytetowego potraktowania kwestii naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji kontrahentów centralnych oraz tych CDPW, które są narażone na ryzyko kredytowe, a przy rozważaniu, czy należy opracować podobne przepisy dotyczące innych instytucji finansowych – do wprowadzenia odpowiednich rozróżnień między nimi, przy należytym uwzględnieniu tych spośród nich, które mogą być źródłem ryzyka systemowego dla gospodarki;
 2. podkreśla znaczenie tworzenia unijnych przepisów w oparciu o zasady uzgodnione na szczeblu międzynarodowym, zgodnie z ustaleniami Komitetu ds. Systemów Płatności i Rozrachunku oraz Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych, Rady Stabilności Finansowej i Międzynarodowego Stowarzyszenia Organów Nadzoru Ubezpieczeniowego;
 3. podkreśla znaczenie jasnych przepisów dotyczących stopniowania interwencji we wszelkich przepisach dotyczących naprawy finansowych instytucji pozabankowych, zgodnie z którymi właściwe organy monitorują odpowiednio opracowane wskaźniki kondycji finansowej oraz są uprawnione do wczesnej interwencji w przypadku napięć finansowych u danego podmiotu i żądania od tego podmiotu podjęcia środków naprawczych zgodnie z uprzednio zatwierdzonym planem naprawczym w celu uniknięcia potencjalnie niekorzystnej ostateczności, jaką jest restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja takiego podmiotu;
 4. uważa, że to same finansowe instytucje pozabankowe powinny opracować kompleksowe i konkretne plany odbudowy określające krytyczne operacje i usługi, a także określić strategie i środki konieczne do zapewnienia ciągłości wykonywania krytycznych operacji i świadczenia krytycznych usług; uważa też, że te plany naprawcze powinny być weryfikowane przez właściwy organ nadzoru; jest zdania, że organ nadzoru powinien mieć możliwość zażądania wprowadzenia zmian w planie naprawczym oraz powinien wskazywać kierunek działań i konsultować się z organem ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, który – jeżeli będzie innym organem niż organ nadzoru – będzie mógł udzielać zaleceń organowi nadzoru;
 5. uważa, że organy nadzoru powinny mieć prawo interweniować w oparciu o argumenty dotyczące stabilności finansowej, a także wymagać wdrożenia części planów naprawczych, których realizacja nie została jeszcze rozpoczęta lub, w razie potrzeby,

podjąć inne działania; organy te powinny jednak mieć świadomość ryzyka spowodowania niepewności na rynku, na którym panują już trudne warunki;

6. jest zdania, że organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz organy nadzoru w poszczególnych krajach powinny dążyć do współpracy i wymieniać się informacjami;
7. uważa, że w odniesieniu do grup składających się z podmiotów z siedzibą w różnych jurysdykcjach poszczególne organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny uzgodnić między sobą plan restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji grupy; tego rodzaju plany powinny być oparte na założeniu współpracy między organami z różnych jurysdykcji;
8. wyraża opinię, że w ramach środków restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji należy zapewnić rozróżnienie między różnymi usługami i działaniami, do których świadczenia lub wykonywania uprawniona jest dana instytucja infrastruktury rynku finansowego;
9. podkreśla potrzebę unikania konfliktów między planami naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji a obowiązującym ustawodawstwem, w szczególności z dyrektywą w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych oraz z rozporządzeniem EMIR, gdyż konflikty takie mogą prowadzić do ograniczenia lub uniemożliwienia skutecznego wykonywania przez kontrahentów centralnych i CDPW ich uprawnień w zakresie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
10. w kontekście dokonywania oceny odpowiedniości określonych systemów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do infrastruktury rynkowej, instytucji finansowych oraz podmiotów równoległego systemu bankowego podkreśla pilną potrzebę stworzenia narzędzi skutecznego monitorowania – w czasie zbliżonym do rzeczywistego – papierów wartościowych i przepływu ryzyka finansowego w ramach i pomiędzy granicami działalności przedsiębiorstw, granicami sektorowymi i granicami państw w Unii Europejskiej oraz pomiędzy Unią a innymi regionami na świecie; wzywa Komisję do zagwarantowania, że odpowiednie dane dostarczane zgodnie z przepisami dotyczącymi banków, ubezpieczeń i infrastruktury rynkowej są w tym celu efektywnie wykorzystywane przez Europejską Radę ds. Ryzyka Systemowego, Europejskie Urzędy Nadzoru i inne właściwe organy;

Kontrahenci centralni

11. wzywa Komisję do zagwarantowania, że kontrahenci centralni dla wszystkich produktów rozliczanych za pośrednictwem kontrahenta centralnego mają opracowaną strategię zarządzania na wypadek niewykonania zobowiązań, stanowiącą element szerzej zakrojonego planu naprawczego zatwierdzonego przez organ nadzoru, ze szczególnym uwzględnieniem tych produktów, które podlegają obowiązkowemu centralnemu rozliczaniu, ponieważ w tym przypadku istnieje większe prawdopodobieństwo koncentracji ryzyka;
12. podkreśla znaczenie monitorowania ryzyka, na jakie narażeni są kontrahenci centralni w związku z koncentracją członków rozliczających, i wzywa organy nadzoru do przekazania EUNB informacji o 10 największych członkach rozliczających każdego kontrahenta

centralnego, aby takie ryzyko, jak np. ryzyko związane ze współzależnością, efektem domina i możliwością upadku więcej niż jednego kontrahenta centralnego równocześnie, mogło być monitorowane i oceniane centralnie;

13. wzywa Komisję do opracowania narzędzi do mierzenia ryzyka śróddziennego kontrahenta centralnego celem zagwarantowania, że śróddzienny bilans środków przechowywanych przez kontrahenta centralnego w bankach komercyjnych na potrzeby zarządzania rachunkami i usług płatniczych nie przekracza ustalonych wcześniej limitów, gdyż mogłoby to zagrażać funkcjonowaniu kontrahenta centralnego;
14. jest zdania, że aby utrzymać zachęty skłaniające kontrahentów centralnych do dobrego zarządzania, kaskadowe pokrywanie strat w przypadku niewykonania zobowiązania ustanowione w rozporządzeniu EMIR musi być przestrzegane w taki sposób, że pokryte z góry środki własne kontrahenta centralnego są wykorzystywane w pierwszej kolejności, a dopiero potem wykorzystuje się wkład na wypadek niewykonania zobowiązań wniesionych przez członków wykonujących zobowiązania;
15. wzywa Komisję do zagwarantowania, że kontrahenci centralni działają w interesie publicznym oraz odpowiednio dostosowują swoje strategie biznesowe, by znacznie zmniejszać prawdopodobieństwo urzeczywistnienia się scenariuszy działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
16. wzywa Komisję do uznania, że chociaż celem wyodrębniania klas aktywów w ramach funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania jest ograniczenie efektu domina, nie ma jasności co do tego, czy w praktyce będzie to wystarczający krok, aby zapobiec takiemu efektowi, zważywszy że handlowe środki zachęty związane z zabezpieczaniem krzyżowym mogą zwiększyć ryzyko w systemie; wzywa Komisję do zaproponowania kolejnych środków mających minimalizować wspomniane ryzyko efektu domina;
17. wzywa Komisję do zagwarantowania, że zostaną ustanowione rozsądne zasady regulujące postanowienia umowne między kontrahentem centralnym a jego członkami rozliczającymi oraz sposób przekazywania przez członków rozliczających strat ich klientom, tak aby straty mogły być przeniesione z członka rozliczającego niewykonującego zobowiązania na klienta dopiero wówczas, gdy wyczerpane zostaną środki z funduszu członka rozliczającego na wypadek niewykonania zobowiązania w ramach przejrzystego procesu podziału strat;
18. jest zdania, że wszelkie postanowienia umowne między kontrahentem centralnym a jego członkami rozliczającymi powinny zawierać rozróżnienie między stratami będącymi skutkiem niewykonania zobowiązania przez członka a stratami powstałymi z innych powodów, na przykład z powodu podjęcia przez kontrahenta centralnego złych decyzji inwestycyjnych; wzywa Komisję do dopilnowania, by w celu utrzymania odpowiedniego nadzoru komisja ds. ryzyka kontrahenta centralnego była w pełni informowana o inwestycjach dokonywanych przez tego kontrahenta centralnego; uważa, że narzędzia naprawcze, takie jak zawieszenie wypłacania dywidend, wypłacanie zmiennego wynagrodzenia czy dobrowolna restrukturyzacja zobowiązań przez zamianę długu na udziały w kapitale własnym, należy uznać za najbardziej odpowiednie instrumenty, z których należy korzystać w tych warunkach;

19. uważa, że wszyscy kontrahenci centralni powinni stosować kompleksowe ustalenia dotyczące działań naprawczych, zapewniające ochronę wykraczającą poza wysokość środków i zasobów wymaganych przez rozporządzenie EMIR; jest zdania, że te plany naprawcze powinny zapewnić ochronę na wypadek wszystkich dających się przewidzieć okoliczności oraz powinny być uwzględnione i opublikowane w regulaminie kontrahenta centralnego;
20. zapewnia, że granica między naprawą a restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją w przypadku kontrahentów centralnych zostaje przekroczona wówczas, gdy wyczerpuje się możliwość kaskadowego pokrywania strat w przypadku niewykonania zobowiązania oraz wyczerpuje się zdolność kontrahenta centralnego do absorpcji strat; jest zdania, że w takiej sytuacji organ nadzoru powinien poważnie rozważyć możliwość odwołania zarządu kontrahenta centralnego oraz przeniesienia krytycznych usług kontrahenta centralnego lub przekazania kontroli operacyjnej nad kontrahentem centralnym innemu dostawcy usług; jest zdania, że organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny mieć niezbędny margines oceny sytuacji i pewne pole manewru, umożliwiające im uzasadnianie ich decyzji:
21. uważa, że korzystając z takiej swobody decyzyjnej, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny stosować następujące kryteria specjalne:
- (i) gdy stabilność infrastruktury finansowej rynku jest poważnie naruszona bądź grozi jej naruszenie z powodu ich niezdolności do przestrzegania wymogów ostrożnościowych mających do nich zastosowanie;
 - (ii) kiedy nie ma alternatywy dla rozpoczęcia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w celu przywrócenia stabilności sytuacji w skuteczny sposób i bez wywierania wpływu na stabilność systemu finansowego;
 - (iii) kiedy środek restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest konieczny w interesie publicznym, gdyż umożliwia osiągnięcie celu lub celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przy wykorzystaniu proporcjonalnych narzędzi;
22. podkreśla potrzebę traktowania „ciągłości świadczenia usług” jako głównego celu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
23. podkreśla, że udział członków rozliczających w stracie przed odwołaniem zarządu kontrahenta centralnego nie powinien pochodzić z pieniędzy lub aktywów klientów pośrednich lub bezpośrednich, a organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, gdy zostanie powołany, może zastosować narzędzia służące do podziału straty, takie jak obciążenie zmiennego depozytu zabezpieczającego lub uzupełnienie funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania przez członków rozliczających wykonujących zobowiązania;
24. jest zdania, że jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji miałby możliwość zawieszenia praw do wcześniejszego rozwiązania umowy, aby zatrzymać działalność kontrahenta centralnego na okres maksymalnie dwóch dni, umożliwiłoby to rynkowi właściwe ponowne ustalenie cen kontraktów, zapewniając tym samym bardziej uporządkowane rozłożenie ryzyka; dostępność takiego uprawnienia oraz korzystanie z niego należy dokładnie rozważyć, tak aby było ono uzależnione przynajmniej od

stwierdzenia organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, że zawieszenie jest konieczne do zapewnienia stabilności finansowej, z uwzględnieniem celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, wzajemnych oddziaływań z odpowiednim bankiem lub innymi systemami restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stosowanymi w odniesieniu do członków rozliczających, zarządzania na wypadek niewykonania przez kontrahenta centralnego zobowiązania i zarządzania ryzykiem oraz z uwzględnieniem wpływu na poszczególne rynki kontrahenta centralnego, uczestników rozliczających i rynki finansowe ogółem; musi temu towarzyszyć uprawnienie do zniesienia obowiązku rozliczenia jako ostateczny środek po rozważeniu przynajmniej, czy w krótkim okresie inny kontrahent centralny może zapewnić rozliczanie;

25. uznaje, że członkowie rozliczający kontrahentów centralnych pochodzą z wielu krajów; uważa w związku z tym, że ramy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji kontrahentów centralnych będą skuteczne pod warunkiem ich skuteczności we wszystkich jurysdykcjach, których dotyczą; uważa, że należy zatem uaktualnić krajowe ramy dotyczące niewypłacalności w celu ich dostosowania do nowego europejskiego systemu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
26. uważa, że kontrahenci centralni działający na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności bankowej powinni podlegać specjalnemu systemowi dla kontrahentów centralnych, a nie proponowanemu zgodnie z dyrektywą w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków systemowi naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków; jest zdania, że szczególnie istotny w tym kontekście jest fakt, iż proponowany w odniesieniu do banków system wymagałby od nich utrzymywania łącznej kwoty długu, który można zamienić na kapitał; uważa, że posiadanie takiego prawa przez kontrahentów centralnych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności bankowej byłoby niewłaściwym rozwiązaniem, bowiem zwykle nie emitują oni takich instrumentów dłużnych;

Centralne depozyty papierów wartościowych

27. uznaje, że to CDPW ma obowiązek zagwarantować, że jego plan naprawczy wyraźnie zakłada kontynuowanie działalności w rozsądnych sytuacjach kryzysowych w taki sposób, że nawet przy zbyciu innych części przedsiębiorstwa pełnienie podstawowej funkcji rozrachunkowej, jak również świadczenie innych podstawowych usług CDPW może być kontynuowane przez CDPW lub istniejącego dostawcę zewnętrznego na mocy rozporządzenia w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych;
28. wzywa – o wkrótce nie zostaną złożone odrębne wnioski ustawodawcze – do włączenia do rozporządzenia w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych wymogu zagwarantowania przez właściwe organy krajowe ustanowienia odpowiednich planów naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z międzynarodowymi standardami Rady Stabilności Finansowej, Komitetu ds. Systemów Płatności i Rozrachunku oraz Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych, w odniesieniu do wszystkich CDPW, w tym odwołań do artykułów dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, które powinny mieć zastosowanie w przypadku tych CDPW, które działają na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności bankowej;

29. w kontekście braku prawa papierów wartościowych wzywa państwa członkowskie do opracowania i koordynowania ich istniejących specjalnych zasad administracyjnych odnoszących się do CDPW w celu poprawienia pewności prawnej, jeśli chodzi o tryb kontynuowania działalności w sytuacji kryzysu, szczególnie przez zapewnienie dostępu do rejestrów, danych lub rachunków CDPW, umożliwiającego organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub właściwemu organowi krajowemu łatwe zidentyfikowanie właścicieli aktywów;
30. wzywa Komisję do zagwarantowania, że wniosek dotyczący ram naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do CDPW zapewni – w jak najszerszym zakresie – ciągłość działalności CDPW podczas naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
31. wzywa Komisję do zagwarantowania, że wniosek dotyczący ram naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do CDPW zapewni ciągłość otoczenia legislacyjnego CDPW, w szczególności przez przestrzeganie dyrektywy o ostateczności rozrachunku, ustaleń dotyczących dostawy w zamian za zapłatę, funkcjonowania dowolnego połączenia operacyjnego CDPW oraz umów z krytycznymi dostawcami usług podczas naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

Zakłady ubezpieczeń

32. zauważa, że w UE od dawna istnieje regulacja ostrożnościowa dotycząca ubezpieczeń; podkreśla znaczenie spójnego i zbieżnego podejścia państw członkowskich do wdrożenia dyrektywy Wyplącalność II w rozsądnym terminie, jak określono w dyrektywie zbiorczej II; wzywa zakończenia negocjacji w sprawie dyrektywy zbiorczej II, by można było ukończyć w terminie poziom drugi i trzeci dyrektywy Wyplącalność II, a tym samym ograniczyć do minimum prawdopodobieństwo konieczności interwencji organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
33. wzywa Komisję do należytego uwzględnienia dokumentu IAIS na temat naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ubezpieczycieli oraz do rozpatrzenia go w kontekście poziomu drugiego dyrektywy Wyplącalność II, przepisów dotyczących konglomeratów finansowych oraz dyrektywy w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego, a także do współpracy z międzynarodowymi partnerami w celu przestrzegania harmonogramu określonego przez Radę Stabilności Finansowej w celu wdrożenia zaleceń politycznych, w tym wymogu, by ubezpieczyciele o znaczeniu systemowym dysponowali planami naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, ocenami możliwości restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, wzmocnionym nadzorem nad grupą oraz surowszymi wymogami dotyczącymi zdolności pokrywania strat; uznaje, że długoterminowy charakter zobowiązań ubezpieczeniowych, poszczególne harmonogramy, długie okresy uwalniania oraz charakter działalności ubezpieczeniowej w porównaniu do działalności banków, a także oraz narzędzia dostępne organom regulacyjnym już dziś zapewniają skuteczność praktyk w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; uważa, że należy zatem skoncentrować się na działaniach naprawczych;
34. wyraża ubolewanie, że Międzynarodowe Stowarzyszenie Organów Nadzoru Ubezpieczeniowego oraz Rada Stabilności Finansowej przesunęły na lipiec 2014 r.

publikację wytycznych w sprawie oceny statusu systemowego reasekuratorów oraz zaleceń dotyczących polityki w odniesieniu do nich; wzywa Komisję do dokładnego przyjrzenia się ryzyku systemowemu generowanemu przez reasekuratorów, w szczególności w odniesieniu do ich centralnej roli w zakresie zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym, wysokiego stopnia ich wzajemnych powiązań oraz słabej substytucyjności;

Zarządzanie aktywami

35. wzywa Komisję do uważnego dokonania oceny stwierdzającej, czy podmioty zarządzające aktywami powinny być uznane za istotne w perspektywie systemowej, przy uwzględnieniu zakresu ich działalności oraz z wykorzystaniem pełnego zestawu wskaźników, takich jak ich wielkość, model biznesowy, profil ryzyka, zdolność kredytowa, działalność handlowa na własny rachunek, podleganie wymogom dotyczącym segregacji aktywów klientów oraz inne istotne czynniki;
36. zauważa, że aktywa klientów są rozdzielane i przechowywane przez depozytariuszy, zatem możliwość przeniesienia tych aktywów do innego podmiotu zarządzającego aktywami stanowi istotne zabezpieczenie;
37. jest zdania, że skuteczne zasady w zakresie prawa papierów wartościowych mogłyby załagodzić wiele problemów związanych z niewykonaniem zobowiązań przez duży transgraniczny podmiot zarządzający aktywami;

Systemy płatnicze

38. wzywa Komisję do współpracy z odpowiednimi międzynarodowymi organami i instytucjami nadzoru finansowego w celu wskazania słabości w systemach płatności istotnych pod względem systemowym w perspektywie globalnej, a także istniejących ustaleń gwarantujących ciągłość usług w przypadku niewykonania zobowiązań;
39. jest zdania, że skoro systemy płatności są podstawowym elementem wszystkich przekazów gotówkowych, to perturbacje na rynku mogą w oczywisty sposób wywołać w takim systemie znaczne finansowe skutki uboczne, które dotkną innych uczestników rynku finansowego; zauważa, że już dyrektywa o ostateczności rozrachunku z 1998 r. ma na celu ograniczenie potencjalnych zagrożeń w systemach płatności, jednak nie porusza ona w wystarczającym stopniu kwestii naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a zatem należy wprowadzić szczegółowe przepisy, by umożliwić odpowiednie reagowanie przez systemy płatności na wypadek niekorzystnych okoliczności;
40. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

UZASADNIENIE

Kryzys finansowy ukazał powiązania światowego systemu finansowego, w którym niesprawność procesu zarządzania ryzykiem dowolnego dużego podmiotu funkcjonującego na rynku może się potencjalnie rozszerzyć, wywołując efekt domina. Działania podejmowane na całym świecie na rzecz uelastycznienia systemu finansowego wymagają, aby wszyscy uczestnicy rynku lepiej rozumieli sposób dalszego prowadzenia przez nich działalności lub przeprowadzenia uporządkowanej likwidacji w przypadku zaistnienia trudnych warunków.

Warto dodać, że przez cały okres zawirowań związanych z ostatnim kryzysem finansowym, żaden podmiot stanowiący element krytycznej pozabankowej infrastruktury rynkowej nie zawiódł ani nie musiał być poddawany likwidacji. Tym niemniej nowe światowe zobowiązania, zamieniając produkty stanowiące dotąd przedmiot transakcji dwustronnej w produkty stanowiące element wielostronnej infrastruktury rynkowej i koncentrując tym samym pozycje i ryzyko wokół centralnego rozliczania transakcji, oznaczają większe obciążenie dla zaangażowanych instytucji. Operatorzy krytycznej infrastruktury rynkowej muszą zatem, dla dobra całego systemu, wykazać się właściwym zarządzaniem ogólnym i umiejętnym zarządzaniem ryzykiem.

Na potrzebę taką zwrócono uwagę w trakcie konsultacji w gronie Komitetu ds. Systemów Płatności i Rozrachunku oraz Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych dotyczących działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji infrastruktury rynku finansowego, których wynikiem będzie nowy zestaw zasad stanowiący uzupełnienie sporządzonego przez Radę Stabilności Finansowej dokumentu zatytułowanego „Kluczowe atrybuty skutecznych systemów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji finansowych” oraz uzupełnienie i rozszerzenie poprzedniego dokumentu Komitetu ds. Systemów Płatności i Rozrachunku „Zasady dotyczące infrastruktury rynku finansowego”.

Chociaż w Unii Europejskiej pokłada się nadzieję w to, że rozporządzenie w sprawie struktury rynku europejskiego (EMIR), dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych (MiFID) oraz rozporządzenie w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych zwiększą bezpieczeństwo i stabilność systemu finansowego, ważne jest rozpoznanie ograniczeń przepisów oraz prawdopodobieństwa niepożądanych konsekwencji wynikających z przeniesienia istotnego ryzyka z poszczególnych uczestników rynku na wzajemne centralne platformy.

Niniejsze sprawozdanie koncentruje się konkretnie na kontrahentach centralnych oraz centralnych depozytach papierów wartościowych jako elementach krytycznej infrastruktury rynkowej, w odniesieniu do których w pierwszej kolejności potrzeba zdecydowanych zasad w zakresie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. W sprawozdaniu zwraca się również uwagę na to, że istnieje wiele innych podmiotów będących pozabankowymi instytucjami finansowymi, na przykład zakłady ubezpieczeń, podmioty zarządzające aktywami czy systemy płatności. Niemniej jednak międzynarodowe prace poświęcone tym sektorom są jeszcze prowadzone lub nie zostały poddane debacie i ocenie.

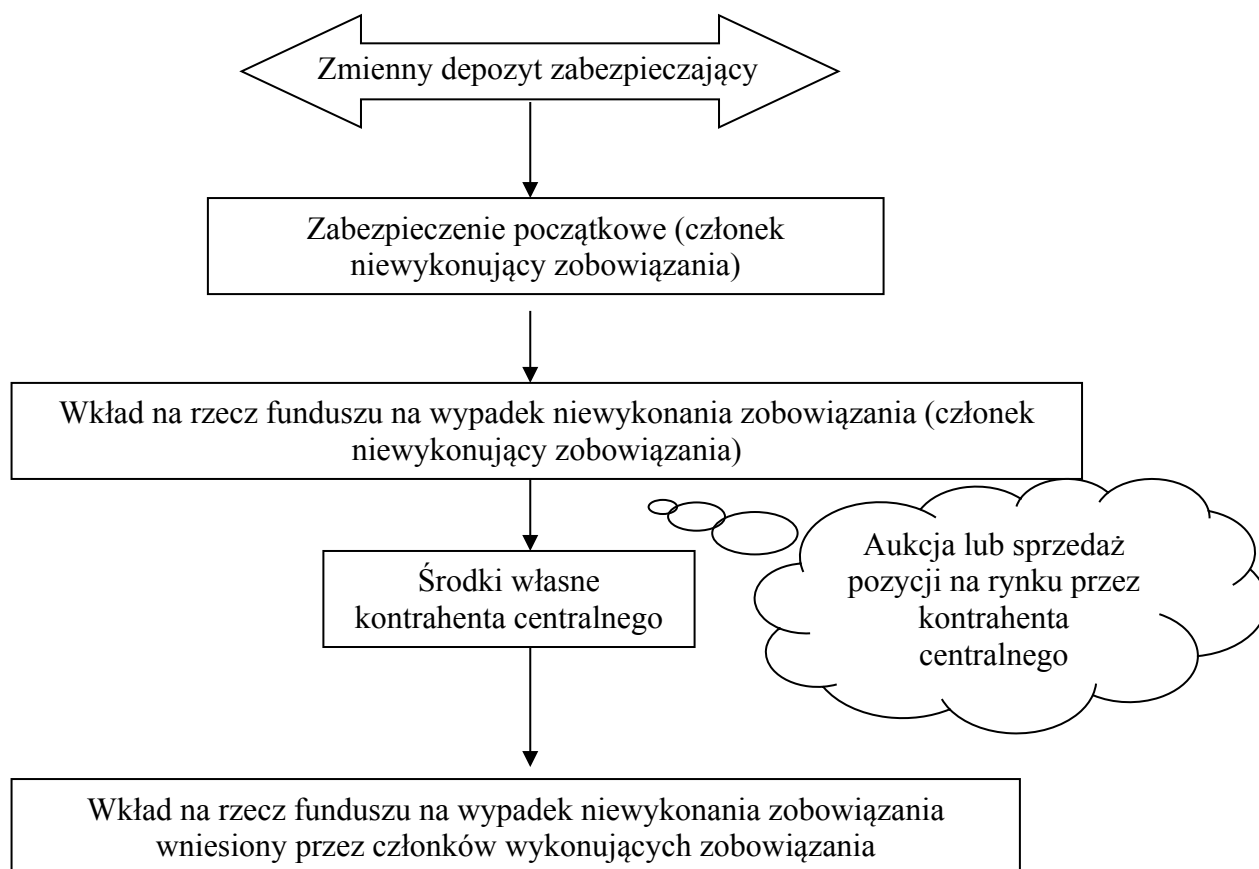
Kontrahenci centralni

Kontrahent centralny stoi pomiędzy dwoma kontrahentami w celu zapewnienia sposobu zarządzania ryzykiem na wypadek niewykonania zobowiązań przez jednego z kontrahentów. Już rozporządzenie EMIR wprowadziło wymóg, aby kontrahenci centralni byli wystarczająco elastyczni, by przetrwać niewykonanie zobowiązania przez dwóch największych członków rozliczających, a także wymóg stosowania narzędzi naprawczych, takich jak obowiązkowe kaskadowe pokrywanie strat w przypadku niewykonania zobowiązania, w celu wcześniejszego określenia hierarchii strat w ramach kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania przez członka rozliczającego.

Jeżeli kontrahent centralny ma uwzajemnić ryzyko w ramach systemu finansowego, najważniejsze jest dobre zarządzanie, a ramy naprawcze muszą zagwarantować, że istnieją właściwe zachęty zarówno dla obydwu członków rozliczających, którzy łożą na fundusz na wypadek niewykonania zobowiązania, jak i dla samego kontrahenta centralnego w odniesieniu do jego wkładu własnego. Zastosowanie narzędzi naprawczych wykraczających poza narzędzia obowiązkowe w świetle rozporządzenia EMIR z dużym prawdopodobieństwem wskazuje na poważne problemy z zarządzaniem w ramach kontrahenta centralnego i nie powinno być uznawane za normalne działania.

Na wypadek niewykonania zobowiązania przez członka rozliczającego jednego z kontrahentów centralnych rozporządzenie EMIR przewiduje kaskadowe pokrywanie strat określające sposób zarządzania stratami tak, że jako pierwsze wykorzystywane jest zabezpieczenie członka niewykonującego zobowiązania. Kolejny krok polega na wykorzystaniu na potrzeby pokrycia strat wkładu członka niewykonującego zobowiązania wniesionego na rzecz funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania. Jeżeli środki te zostaną wyczerpane, kontrahent centralny dysponuje własnymi zasobami finansowymi, z których musi skorzystać, zanim będzie mógł wykorzystać środki z funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania wniesione przez członków wykonujących zobowiązania.

Chociaż rozporządzenie EMIR nie narzuca takiego rozwiązania w ramach kaskadowego pokrywania strat, kontrahent centralny może zlikwidować pozycje członka niewykonującego zobowiązania na otwartym rynku. W ekstremalnych warunkach panujących na rynku kontrahent centralny może również zorganizować aukcję, w ramach której pozostali członkowie rozliczający kupują pozycje członka niewykonującego zobowiązań. Aukcja kończy się niepowodzeniem, jeżeli żaden członek rozliczający nie jest skłonny lub nie jest w stanie kupić pozycji członka rozliczającego niewykonującego zobowiązań po cenie, na jaką stać kontrahenta centralnego.

Warto zauważyć, że nawet przy napiętej niedawno sytuacji rynkowej żaden z unijnych kontrahentów centralnych nie korzystał ze swojego funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania, a zatem dostępne narzędzia naprawcze działały zadowalająco.

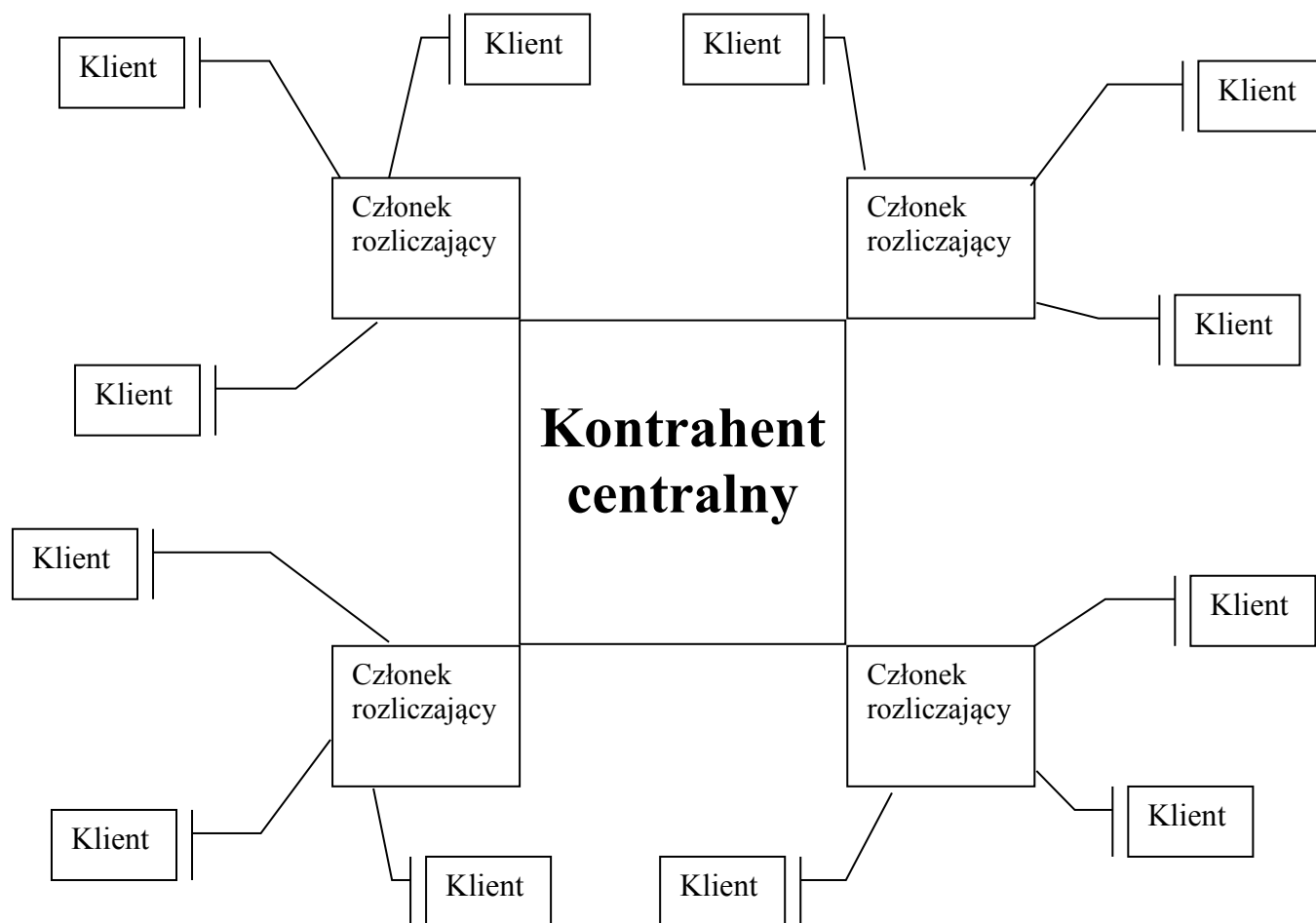
Tym niemniej obowiązek centralnego rozliczania produktów pochodnych u kontrahenta centralnego może wiązać się ze zwiększoną rywalizacją między kontrahentami centralnymi, co będzie ich skłaniało do centralnego rozliczania większej liczby produktów. Chociaż zwiększone korzystanie z centralnego rozliczania jest pożądanym wynikiem regulacji G20, zwiększa zapotrzebowanie na zdecydowane zarządzanie, w tym zarządzanie ryzykiem. Program naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla kontrahentów centralnych powinien zakładać możliwość nieprawidłowego obliczenia przez kontrahenta centralnego ryzyka nieodłącznie związanego z produktem, a co za tym idzie – zabezpieczenia, co stanowi dodatkowe ryzyko, z którym musi radzić sobie organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a także możliwość niewykonania zobowiązań przez wielu członków rozliczających istotnych pod względem systemowym.

Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny dysponować narzędziami

niezbędnymi do radzenia sobie z szeregiem potencjalnych zagrożeń dla kontynuowania działalności kontrahenta centralnego w celu ochrony aktywów klientów.

Ramy naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla kontrahentów centralnych dodatkowo komplikuje zależność między kontrahentami centralnymi a ich członkami rozliczającymi, a dodatkowo – między członkami rozliczającymi a ich klientami. Kontrahenci centralni mają bardzo niewielki kontakt z klientami końcowymi członków rozliczających, chociaż są to z założenia beneficjenci centralnego rozliczania. Z tego względu klienci końcowi nie mają wiele do powiedzenia w kwestii zarządzania ryzykiem przez kontrahenta centralnego i stron tych nie wiążą zobowiązania umowne, co oznacza, że wszelki udział w stratach wynikających z niepowodzenia kontrahenta centralnego powinien w pierwszej kolejności dotyczyć członków rozliczających, którym klienci płacą za zapewnienie ochrony przed kontrahentem centralnym. Dalsze metody podziału strat, które mogą być korzystne dla systemu finansowego jako takiego ze względu na rozproszenie strat, powinny być zgodne z zasadami określonymi i uzgodnionymi w gronie regulatorów, co pozwoli uniknąć warunków niekorzystnych dla klientów członków rozliczających mogących być wynikiem nierównej relacji władzy.

Relacje między kontrahentem centralnym a członkiem rozliczającym oraz między członkiem rozliczającym a klientem

Głównym celem wszelkich zasad w zakresie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji musi być ochrona aktywów klientów i zasady takie muszą gwarantować pewność prawną wszystkim użytkownikom rynkowej infrastruktury finansowej. Muszą istnieć rozwiązania na wypadek istotnego niewykonania zobowiązań przez członka rozliczającego lub błędu w zarządzaniu lub zarządzaniu ryzykiem przez kontrahenta centralnego, które umożliwią organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zagwarantowanie uporządkowanego funkcjonowania przejściowego oraz ewentualnej likwidacji.

Centralne depozyty papierów wartościowych – CDPW

Centralne depozyty papierów wartościowych są integralnym elementem krajowych rynków papierów wartościowych i mają krytyczne znaczenie z perspektywy funkcjonowania rynków finansowych. Z tego względu zasady działań naprawczych muszą mieć pełne poparcie organów nadzoru. Należy szczególnie podkreślić, że wszelkie scenariusze restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji koncentrują się na kontynuowaniu działalności, a organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji muszą dysponować właściwymi uprawnieniami, aby zagwarantować kontynuowanie działalności systemów papierów wartościowych. Niezwykle istotna jest międzynarodowa współpraca w zakresie regulacji, szczególnie w przypadku międzynarodowych centralnych depozytów papierów wartościowych, i to zarówno między regulatorami rynku z UE, jak i spoza UE.

Modele biznesowe CDPW w oczekiwaniu na wprowadzenie przez Europejski Bank Centralny programu Target2Securities rozwijają się w taki sposób, że wiele CDPW proponuje nowe usługi i oferty, a inni uczestnicy rynku rozważają świadczenie usług rozrachunku papierów wartościowych.

Dodatkowo kroki regulacyjne prowadzące w kierunku rozliczania centralnego podsyciły zapotrzebowanie na dostęp do wysokiej jakości zabezpieczeń. Dlatego też CDPW zwiększają stopień wykorzystania swoich zabezpieczeń w celu świadczenia użytkownikom rynku usług przekształcania zabezpieczeń.

Nowe usługi wymagają nadzoru oraz szczegółowych planów naprawczych celem zagwarantowania, że na ryzyko nie zostaną narażone podstawowe usługi świadczone przez CDPW polegające na rozrachunku.

Jeżeli CDPW działa na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności bankowej, o którym mowa w rozporządzeniu o centralnych depozytach papierów wartościowych, wówczas plan naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien opierać się ściśle na wymogach regulacyjnych określonych w dyrektywie w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków. Zapewni to równe szanse bankom i centralnym depozytom papierów wartościowych, a także zagwarantuje kontynuowanie działalności przez CDPW. Krajowe organy nadzoru powinny mieć możliwość wykroczenia poza wymogi regulacyjne określone w dyrektywie w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków oraz rozporządzeniu w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, jeżeli dojdą do wniosku, że przy konkretnym modelu biznesowym dla zachowania krytycznych funkcji CDPW w ciężkich warunkach rynkowych konieczne są dodatkowe działania.

W przypadku przedłużającego się okresu zakłócenia działalności CDPW wynikającego z nieprawidłowego zarządzania lub nieprawidłowego działania plany naprawcze muszą gwarantować, że dla zachowania pełnej pewności prawnej obowiązek podejmowania decyzji przechodzi w stosownych sytuacjach na organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Zakłady ubezpieczeń

Chociaż zakłady ubezpieczeń działają na innych zasadach niż banki, są mocno powiązane z rynkami finansowymi i – jak pokazał niedawny kryzys – mogą być niezwykle istotne pod względem systemowym. Planowanie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest zatem ostrożne.

Niemniej jednak prace Międzynarodowego Stowarzyszenia Organów Nadzoru Ubezpieczeniowego pozostają daleko w tyle za pracami Komitetu ds. Systemów Płatności i Rozrachunku oraz Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych dotyczącymi krytycznej infrastruktury rynkowej. Ponadto nowe środki regulacyjne, takie jak dyrektywa Wyplącalność II, która ma na celu zwiększenie elastyczności zakładów ubezpieczeniowych, nie zostały jeszcze wdrożone w całej UE.

Wydaje się, że właściwym rozwiązaniem jest zachęcanie zakładów ubezpieczeń do współpracy z krajowymi organami nadzoru przy opracowywaniu indywidualnych planów, ale nie obejmowanie ich unijnymi przepisami dotyczącymi naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji krytycznej infrastruktury rynkowej.

Zarządzanie aktywami

Rozmiar i model biznesowy sektora zarządzania aktywami nie wiąże się na ogół z ryzykiem systemowym. Niemniej jednak obserwujemy obecnie wzrost coraz większych firm zajmujących się zarządzaniem aktywami, które poszukują nowych możliwości biznesowych, co może fundamentalnie zmienić kształt ich modelu biznesowego i z czasem uczynić je istotnymi pod względem systemowym. W obszarze tym jest jeszcze wiele do zrobienia na szczeblu międzynarodowym, a praca taka powinna opierać się na lepszym gromadzeniu i lepszej analizie danych. W kolejnych aktach ustawodawczych konieczne może okazać się odniesienie się do kwestii planów naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji właśnie dla tego sektora.

Systemy płatności

Chociaż systemy płatności na ogół nie stwarzają ryzyka to ich kłopoty – szczególnie kłopoty na rynku walutowym – spowodowane oszustwem lub nieprawidłowym zarządzaniem mogą mieć poważne skutki dla całego systemu światowego handlu. W związku z tym systemy płatności powinny zostać objęte zasadami dotyczącymi restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zakładającymi priorytetowość kontynuowania świadczenia usług w stosunku do innych celów, którymi może się kierować syndyk masy upadłościowej.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	17.10.2013						
Wynik głosowania końcowego	<table><tr><td>+: </td><td>32</td></tr><tr><td>–: </td><td>0</td></tr><tr><td>0: </td><td>0</td></tr></table>	+:	32	–:	0	0:	0
+:	32						
–:	0						
0:	0						
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jean-Paul Besset, Udo Bullmann, George Sabin Cutaş, Rachida Dati, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Markus Ferber, Jean-Paul Gauzès, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Philippe Lamberts, Ivana Maletić, Marlene Mizzi, Ivari Padar, Anni Podimata, Peter Simon, Kay Swinburne, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells, Pablo Zalba Bidegain						
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Thijs Berman, Zdravka Bušić, Herbert Dorfmann, Ashley Fox, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Theodoros Skylakakis						
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Julie Girling, Phil Prendergast, Milan Zver						